

MISKOLCI EGYETEM INTÉZMÉNYAKKREDITÁCIÓS MONITORELJÁRÁS

Előzmények

A Miskolci Egyetem intézményakkreditációs eljárására 2019 szeptemberében került sor, melynek eredményeként az intézményt a MAB Testület 2020/04/VI/1. számú határozatával 2025. április 24-ig akkreditálta, a fejlesztési javaslatokra vonatkozó előrehaladást vizsgáló, személyes látogatással egybekötött monitoring eljárás közbeiktatásával. A monitoring eljárás lefolytatásához az intézmény rövid összefoglalót nyújtott be.

A MAB Testület 2020/04/VI/1. számú határozattal elfogadott látogató bizottsági jelentéshez tartozó akkreditációs javaslat és indoklása:

Az intézményi önértékelés és a helyszíni látogatás alapján megállapítható, hogy a Miskolci Egyetem az ESG (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area) sztenderdek alapján, az egész intézményre kiterjedő minőségbiztosítási rendszert működtet.

Az intézmény minőségbiztosítási- és fejlesztési folyamatai tervezettek, tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárásai fejlesztendők. A vezetési folyamatok illeszkednek az intézmény döntően regionális szerepéhez és stratégiai céljaihoz. A vezetési folyamatok (minden szinten) és a minőségbiztosítási folyamatok között erős a kapcsolat, az oktatás és kutatás menedzsmentje megfelelő.

A támogató folyamatok zöme – pénzügyi, gazdálkodási, létesítménygazdálkodás – és az infrastruktúra kiváló háttérrel biztosít az oktatási, kutatási tevékenységhez.

Az intézményben a minőségbiztosítás rendszerezett tevékenység, de támogató szerepe fejlesztendő. A belső minőségbiztosítási rendszer – a jelen jelentésben megfogalmazott javaslatok érdemi végrehajtása mellett - az akkreditáció hatálya alatt képes az egyetem oktatási és kutatási tevékenységének minőségét nyomon követni, értékelni, és ezzel azok minőségéhez hozzájárulni

Indoklás:

Az intézmény erősségei:

- kiemelten betölti a regionális funkcióját,
- a meglévő stratégiai dokumentumaiban megfogalmazott céljai reálisak, illeszkednek működési környezetéhez, intézményi méreteihez,
- a stratégiából kiinduló vezetői szemlélet érvényesül az oktatási szervezeti egységekben (karok) is, ugyanakkor minden kar önálló karakterrel rendelkezik,
- a kari/intézeti vezetés minőségfókuszú operatív- és menedzserszemléletű,
- vezetői és középvezetői szinten adatokon alapuló döntéshozatal érvényesül,
- az intézmény szervezetrendszerében az oktatók szintjéig kiterjedt minőségkultúra van jelen.

Gyengeségek:

- a választott minőségirányítási modellben (UNI-EFQM, UNI-CAF) az ESG minőségértékelési rendszerének intézményre szabott értelmezése elmaradt,
- a minőségirányítási és -értékelési eszközök rendszere nem világos,
- a szabályzatokba átemelésre kerültek általános megfogalmazásban az ESG irányelvei, de elmaradt annak meghatározása, hogyan tudja ezt az intézményi, kari, intézeti felhasználó alkalmazni.

ÉRTÉKELÉS

A beérkezett írásos beszámoló és a látogató bizottság számára hozzáférhető nyilvános információk alapján a látogató bizottság részbizottsága 2023. február 27. napján online eljárást bonyolított le.

A Miskolci Egyetem az akkreditációs eljárás óta eltelt időszakban állami fenntartású felsőoktatási intézményből Universitas Miskolcinensis Alapítvány által fenntartott intézménnyé vált.

Az intézmény Szervezeti és Működési Rendje megfelelően tükrözi a változásokat, egyértelmű a fenntartó és szervezet kapcsolata, kellően elkülönítettek a testületi és vezetési szerepkörök.

A szervezetfejlesztés nem egy belső- és minőségbiztosítási szándékból, hanem a struktúraváltás hatására történt meg. Ennek tudható be az, hogy az intézmény nem fordított figyelmet a monitorfolyamra. A beszámoló terjedelme és mélysége nem érte el azt a szintet, amely alapján dokumentumokkal, adatokkal alátámasztható módon az akkreditáció óta eltelt időszak minőségfejlesztési tevékenysége, a konkrét javaslatok megvalósításának állapota, az elmozdulás mértéke megállapítható lenne. Az online formában lebonyolított interjúk részben mélyítették a szerény terjedelmű beszámolót, ugyanakkor az online látogatás nem a hiányzó információk teljeskörű begyűjtésére irányult. A részbizottság a honlapon elérhető információk alapján is tájékozódott, és az ott elérhető dokumentumokat is áttekintette.

A jelen értékelésben a részbizottság az intézmény minőségbiztosítási rendszerével kapcsolatos megállapításokat fogalmaz meg.

Az intézmény elfogadta 2021-2024 közötti időszakra vonatkozó Intézményfejlesztési Tervét, és ehhez kapcsolódó kari és nemzetköziesítést célzó startégiákat. Ezeket a részbizottság nem tudta megismerni. A támogatási szerződés indikátor rendszere mentén az intézmény megkezdte a képzési rendszer átalakítását, és a további indikátorral érintett területek fejlesztését, átalakítását, ehhez azonban minőségbiztosítás feladatrendszer illesztése és aktualizálása elmaradt.

Az akkreditációs időszak előrehaladtával továbbra is hiányosság, hogy a Minőségpolitika nem frissített, a Küldetésnyilatkozat nincs egészen összhangban az SZMSZ-szel, nem frissített az új szerepkör szerint, a Minőségbiztosítási Kézikönyv 2013. március 28-a keltezésű, amely nem követi fenntartóváltás és ebből eredő további változásokat. A minőségfejlesztési program mikroszintű, szervezeti menedzsment célok összessége, nem alkalmas a stratégiai célok minőség kritériumainak és indikátorainak megfogalmazására és követésére, EFQM alapú működés érvényesülésére.

Az intézmény által választott EFQM modell 2020-ban megújult. Az intézmény hivatkozik EFQM alapú szervezeti önértékelésre a monitor beszámolóban, de az intézmény honlapján egy 2007. évi önértékelési sablon látható, és szabályzati szinten EFQM 2013 modell érvényesül. Ebben a rendszerben a ESG szervezethez illesztése nem mutat elmozdulást az akkreditáció óta eltelt időszakban.

Az intézmény többször mutatott elkötelezettséget egy kiválóság központú szervezeti működésre, azonban az ISO alapú dokumentumok mellett a jelenlegi rendszer nem felel meg sem egy ESG 2015. alapú, sem egy EFQM 2020 alapú működésnek, sem az IFT-hez kapcsolódó teljesítmény központú menedzsment rendszer elveinek.

A három területen (PDCA, módszerek alkalmazásának kiterjedtsége, jó példák terjesztése) nem látható a várt elmozdulás, a dokumentumok rendkívül eseti jellegű ciklus-működtetést támasztanak alá. Ezen három területen a látogatás során tapasztalt állapotokhoz képest jelentős visszalépés érzékelhető.

Az intézmény minőségirányítási szervezrendszerében eredmény, hogy minőségirányításnak formális szervezete kialakult az Oktatási és Minőségbiztosítási Igazgatóság révén. A központ potenciálisan alkalmas lesz stratégiai, a karok egységes képzési, kutatási és társadalmi felelőssége, valamint a kancellári egységek támogató szolgáltatásainak egységes minőségfilozófia, minőségpolitikai alapelvek és irányok kialakítására, az ehhez kapcsolt tervezési és mérési rendszer, valamint a szisztematikus minőségszolgáltatások összerendezésére.

Összességében megállapítható, hogy az intézmény az akkreditációs jelentésben megfogalmazott javaslatokra tett intézkedések nyomán elért eredményeket, és azok hatását csekély mértékben tudta írásban bemutatni, az online interjú már több területre kiterjedő cselekvést igazolt, bár ezek hatása, és eredményéről információ nem áll rendelkezésre.

STANDARD	LB JAVASLAT (Jelentés)
Általános helyzetkép	<p>A Miskolci Egyetem stratégiai és operatív irányításának szükséges az IFT-hez kapcsolódó fejlesztések eredményeit, gazdasági, szervezeti, stb. hatásait elemezni és az elemzések eredményeit a szervezet minden szintjén - az oktatás, kutatás, szolgáltatás, stb. területein is - folyamatosan beépíteni és figyelembe venni az oktatási egységek már működő folyamatait, és ezeket az elemzési eredményekkel összehangolt fejlesztések formájában megvalósítani.</p> <p>A tudáshasznosítás eredményességének növeléséhez szükséges a technológiatranszfer szervezeti háttérének szabályzati rendszerét meghaladó továbbfejlesztése, innovációs politika és stratégia kialakítása.</p> <p>A K+F+I foglalkoztatási stratégia kimunkálása és a kutatói foglalkoztatás nemzetközi normáinak való megfeleltetése is.</p> <p>Mindezek megvalósításához és a hatékonyság növeléséhez szükséges adaptív, jobban átlátható, egyértelmű feladatkörökkel ellátott, egységes információs rendszerrel működtethető szervezeti rendet kialakítani.</p> <p>A képzés, kutatás és a harmadik funkció rendszerének holisztikus megközelítése helyett fejlesztésközpontú összehangolt kezelése.</p>
PDCA	<p>A PDCA szerinti irányítás lényege a következetes tervezés, ellenőrzés és beavatkozás a vezetés oldaláról. Az IFT vonatkozásában egy tervezési ciklus időszakában ez a folyamat „A” - beavatkozások elem kivételével teljesül. A vezetői gyakorlat ezen a területén fejlesztést igényel.</p>
Módszerek alkalmazásának kiterjedtsége	<p>A minőségjavulás alapját jelentő ciklus rendszertelen alkalmazása és a már kialakult jó gyakorlatok terjedésének hiánya kizárja a használt módszerek terjesztését, megismerését, megértését.</p>
Jó példák terjesztése	<p>Az intézményen belül kialakított minőségbiztosítási szervezetrendszerben és egyéb formális és informális fórumokon megtörténik az adatok közlése, elemzések ismertetése, azonban ezen általános hatókörű tájékoztatási rendszeren kívül szükséges tematikusan, szűkebb felhasználói csoportok számára, a neki releváns tapasztalatokat átadni.</p>

Adatokra alapozott fejlesztések	A központi minőségirányítási tevékenységnek egyértelműen fel kell mérnie, melyek a központi és kari döntéshozatalt támogató adatszoportok, milyen mélységű elemzése szükséges ezeknek központi, kari szinten. Szükséges az elemzések mentén levont következtetésekhez konkrét akciókat rendelni, indikátorokat meghatározni, és megvalósulást nyomon követni, dokumentálni. A visszacsatolás folyamatát külső-belső érintettek irányába az intézmény teljes szervezetrendszerében fejleszteni szükséges.
ESG 1.1.	<p>Az intézményi stratégia és funkciók (nemzetközi, hazai, regionális) mentén azonosított konkrét intézményi/kari/egyéb szervezeti szintű minőségcélok meghatározása.</p> <p>A célokhoz rendelt célértékek mentén a megvalósulás folyamatos (dokumentált) nyomon követése, eredmények dokumentálása, belső (intézményi) és külső érdekeltek számára az érdekelt szintjére lefordított módon való közzététel (PDCA ciklus gyakorlati alkalmazása).</p> <p>A választott minőségirányítási modellben, és az erre épülő önértékelési rendszerben, módszertanban az ESG minőségértékelési rendszerének Intézményre szabott értelmezése.</p> <p>Ennek alapján a központi minőségirányítási rendszer intézményi szintű feladatának definiálása, szinergikus működési rend kialakítása az egyes szervezeti egységekkel.</p> <p>A kari minőségbiztosítási tevékenység támogatásához szükséges a karok valós igényeit ezen a területen azonosítani és a központi támogató, irányító feladatokat a minőségbiztosítás feladatrendszerében a viszonyosság elve mentén meghatározni, újragondolni.</p> <p>A minőségbiztosítási rendszerben szintetizálni kell a működő kari gyakorlatokat, a kiemelkedőnek minősített gyakorlatokat pedig intézményi szinten adaptálni javasolt.</p> <p>Az oktatók belső minőségbiztosítási képzése, az ESG minőségértékelési rendszerének közérthető rendszeres képzések formájában való megismertetése (belső erőforrások bevonása pl.: Gazdaságtudományi Kar).</p>
ESG 1.2, 1.9	<p>Az intézmény alakítsa ki a saját képzési rendszerére vonatkozó képzési politikáját. A képzési rendszert érintő politika tükrözze, a képzés nemzetközivé válásával kapcsolatos célokat, mely képzéseket kívánnak nemzetközi szinten versenyképesé tenni, mi ezekben a képzésekben a nemzetköziesített tartalom, milyen módon összekapcsolt a diplomát adó képzések és az ERASMUS mobilitási kurzusok kínálatának fejlesztése, mi az miskolci unikális tartalom, amit az általános KKK-hoz hozzáadnak kompetencia, tudás és képességek vonatkozásában.</p> <p>Az intézmény tekintse át a képzésszervezésre vonatkozó szabályait, amely tartalmazzon alapelveket az eltérő szintekre, a különböző képzési orientációkra, a képzési területek sajátosságainak megfelelően a duális és egyéb kooperatív ún. tapasztalatra épülő oktatási elvekre vonatkozóan.</p>

	<p>Javasolt a szakok belső értékelési rendszerének hatékonyságát, eredményességét megvizsgálni, és egy olyan karokkal közösen elfogadott általános és képzési területi sajátosságokat tartalmazó értékelési szempontrendszer kialakítani, amely mentén a programok indítása, és a szakok felülvizsgálata eredményes lehet.</p>
	<p>Készítse el ehhez kapcsolódóan a tantárgy kínálat, a tantárgy szinteknek megfelelés, a gyakorlati orientáció, az általános és képzési területek egységes politikája kialakítását és szabályozását hallgatóbarát módon (sztenderd és nem pedig szabályzat formájában).</p>
	<p>Az intézmény alakítson ki megfelelő kreditallokációs szabályzatot, amelyben a kreditértékek közelítenek az európai moduláris nézőpontokat figyelembe vevő gyakorlathoz. A kreditelismerés formális szabályzáson túl</p>
	<p>A szabályzatok, részletes képzés leírások idegen nyelvű elérésének biztosítása, javasolt az egyszerű fordítás helyett egy önálló hallgatóbarát tájékoztató megalkotása.</p>
ESG 1.3	<p>Olyan intézményi és/vagy képzési területi átfogó koncepció kialakítás, amelyben kirajzolódnak képzések tartalmi és módszertani hangsúlyai, a duális és kooperatív tapasztalati tanulásra vonatkozó koncepciók, és a térségi felzárkóztatás funkciójából fakadó hátrányos helyzet leküzdését, az intézmény végzettjeinek versenyképességét támogató programokból levont módszertani szakmai tapasztalatok.</p>
	<p>Ehhez illeszkedve szükséges a hallgatóközpontú tanulás pedagógiai alapelveinek, az eltérő csoportokra és szintekre, orientációkra kialakított módszertani ajánlásait, koherens értékelési rendszerét kialakítani, figyelembe véve az egyes képzési területeken már meghonosodott és alkalmazott tanítás, képzési módokat, pedagógia módszereket.</p>
	<p>A fejlesztés részét képezze az eltérő célokhöz kapcsolódó rendszeres módszertani (nem csak pályázati forrásból fenntartott) oktatói felkészítés, koherens mérési és értékelési rendszer bevezetése (a meglévő oktatói teljesítményértékelési és foglalkoztatási szabályok kiegészítéseként).</p>

ESG 1.4	A hallgatói előrehaladással kapcsolatba a különböző oktatási egységek módszereit, eljárásait minőségbiztosítás vonatkozásában PDCA ciklus elemei szerint rendszerezni, kezelni. Szükséges a minőségbiztosítási rendszernek nyomon követni az oktatási egységekben a beavatkozások eredményeit, hatásait.
	A hallgatói életútra vonatkozó szabályozó anyagok felülvizsgálata - jelentősen bevonva a hallgatókat – egy átláthatóbb szabályozási rendszer kialakításához.
	A felvételi információk rendszerét átláthatóvá tenni, és a különböző felületek tartalmait az érdeklődő szemszögéből összehangoltabbá tenni.
ESG 1.5	Az aktuális intézményfejlesztési terv célrendszeréhez illeszkedő, de attól elkülönülő humánerőforrás-gazdálkodási stratégia és cselekvési terv kialakítása.
	A kari teljesítményértékelési rendszerek és az intézményi tudományos tevékenység mérés-értékelési rendszer közötti szinergia megteremtése.
	Az oktatói teljesítményértékelési rendszerek értékelési szempontjának bővítése a harmadik funkció stratégiai elemeire figyelemmel.
	Az oktatók projekt-független módszertani képzésének kialakítása és ezek mentén képzések szervezése.
	Az OMHV kari elemzéséhez módszertani ajánlások kidolgozása.
	Az OMHV szempontrendszerébe a programfejlesztések hatásainak vizsgálatára, a hallgatóközpontú tanítási módszerek megvalósulására, hatásaira is ki kell térni.
ESG 1.6	Alternatív hallgatói véleményezési eljárások kari gyakorlatának felmérése, intézményi szintű megosztása.
	A hallgatói ügyintézés rendszerének működő felülvizsgálata, értékelése, jelentősen bevonva a hallgatókat, egyértelműbbé tenni a kari és központi feladatokat.
	A hallgatói szolgáltatási rendszer keretében igénybe vehető szolgáltatásokról összehangolt tájékoztatás nyújtása, átláthatóbb rendszer kialakítása.
	A belső minőségbiztosítási rendszernek a humán- és infrastrukturális szolgáltatások és támogatási rendszerek céljairól, hozzáférhetőségéről, tájékoztatásáról elkülönült információgyűjtése, elemzése és ezek nyomán a szolgáltatást nyújtó egység részére rendszeres visszajelzés.
A tanulmányi adminisztráció belső képzési rendszerének kialakítása a Központi Tanulmányi Szervezet céljaira és a hallgatói igényekre, visszajelzésekre figyelemmel.	

ESG 1.7	A stratégiához kapcsolódó fejlesztések elemzése, hatásvizsgálata, ezek eredményeinek széles körben való közzététele.
	Az adatgyűjtés központi és oktatási egységek közötti szinergiájának megteremtése.
	A gyűjtött és elemzett adatok alapján megtett intézkedések eredményeinek dokumentált, átlátható, rendszeres nyomon követése a minőségbiztosítási szervezet részéről.
	A hallgatók, az oktatók és a nem oktató munkavállalók intenzív bevonása az adatok szolgáltatásába és elemzésébe, valamint a követő intézkedések tervezésébe.
	A hallgatókhoz illetve munkatársakhoz eljuttatandó információk strukturálása, összehangolt formában történő kommunikációja.
ESG 1.8	A feltöltési tartalmak esetében a feltöltési dátumok pótolandóak.
	Szükséges a 87/2015 (IV.09) Végrehajtási rendelet 17. fejezet rendelkezéseire figyelemmel kialakított egységes tanulmányi tájékoztató kiadványt nyilvánosan a honlapon elérhetővé tenni.
	Működési és eredményességi mutatók csak a belső érintettek számára hozzáférhetőek. A felvételi információk és a képzési programok elérhetősége nem egységes, ill. hiányos, ennek pótlása indokolt.
	Az intézményi és kari honlapok angol változata jelentős alulreprezentáltsága indokán javasolt azok fejlesztése, beleértve a Hallgatói Központ webes tájékoztató felületét is.
	Indokolt a honlap fejlesztése hardver és hálózat szempontjából. A hallgatók számos felületről kapnak azonos tartalmú információt, ennek racionalizálása, illetve a Neptunon keresztül kapott információk címkézése javasolt.
ESG 1.10 Külső értékelés	
Tudományos tevékenység	Az általános intézményi megítélés javításához a hét kar tevékenységében ma eltérő hatékonyságú minőségbiztosítást támogató eszközrendszer összehangolása, a jó gyakorlatok általánosítása.
	A tehetséggondozásban elért az új kutatási eredmények és módszerek gyors, széleskörű bevezetése az oktatásba - a szakkollégiumokban tapasztaltakhoz hasonlóan - ezzel is motiválva a hallgatókat az MSc, PhD részvételre.
	A Bizottság a minőség javítása érdekében időszerűnek tartja a külföldi hallgatók szűrését a tudományos kutatásra való alkalmasság szempontjából is, ami a jelenlegi SH rendszer finomítását is jelentheti.